

Oborožene ladje.

AMERIŠKE TRGOVSKE LADJE BODO ODPLULE Z ZAPEČATENIMI POVELJI. — NA KROVU VOJAKI MORNARICE. — POVELJUJOČI ČASTNIK IMA VSO PRAVICO. — WILSON IN DANIELS IZDELJUJETA NAVODILA. — LADJE BODO OZNAČENE. — NEMŠKA BLOKADA POVSEM NEPOSTAVNA. — ANGLEŠKE LADJE Z AMERIŠKO ZASTAVO. — MORNARIŠKI DEPARTMENT.

Washington, D. C., 11. marca. — Ko bo ameriška trgovska ladja plula skozi nemško vojno zono, ne bo odločeval kapitan ladje, kaj se naj zgodi, ako srečajo nemški podmorski čoln, temveč ima v tem slučaju pravico odločiti samo vojaški častnik, ki ima poveljstvo nad topovi.

To bodo izkušeni častniki ameriške mornarice, katere je izbral mornariški department vsled njihove hladnokrvnosti in sposobnosti. Njihova razsodnost bo v vsakem slučaju odločevala v težki situaciji.

Ko pride ameriška trgovska ladja v vojno zono, postane kapitan odgovoren samo za plovbo, častnik pa bo poveljeval v vojaških zadevah. V tem smislu so se izrazili nekateri uradniki mornariškega departmenta.

Ameriške trgovske ladje bodo zapustile pristanišča kot mirne trgovske ladje na postavni poti. Vsa tozadevna povelja dobe v roke vojak, pod katerih oblastjo se nahajajo topovi. Ta povelja so tajna.

Kaj morajo storiti v vsakem slučaju, ko zagledajo nemški podmorski čoln, bo odredeno v povelju, katerega prejmejo zapečatenega in ga smejo odpreti šele, ko pride ladja tri milje od obrežja.

Svoje stališče je ameriška vlada jasno razložila:

— Nemška blokada je povsem nepostavna; nemška proglasitev blokade vzame ameriškim trgovskim ladjam pravico trgovati po morju; zato so ameriške trgovske ladje opravile streljati v samoobrambi na nemške podmorske čolne, kadar jih zagledajo.

S tem pa še ni rečeno, da ima poveljujoči častnik pravico streljati na podmorski čoln takoj, ko ga zagleda. V tem oziru bodo izdana povelja in natančna navodila.

Vse to se pa drži tajno; morebiti ta navodila še niso popolnoma izdelana.

Tozadeven načrt se izdeluje v mornariškem departmentu in predsednik Wilson jih bo še prej potrdil in podpisal, predno se oddajo posameznim častnikom na ladji.

Vlada ima natančno načrtano pot oborožene nevtralnosti. Odločeno pa je, da se jo izvede po vsej pisani postavi. Ta nevtralnost pa ni mnogo oddaljena od dejanske vojne. V tej nevtralnosti je narod v položaju, ko brani in zahteva svoje pravice po mednarodnem pravu, ako so hile te pravice ogrožene, kršene ali prezirane.

Vladna odredba, da se prepusti cela situacija razsodnosti poveljujočega častnika, je v nasprotju z običajem angleške admiraltete, katere odredba se glasi: Poveljnik je odgovoren za ladjo in tudi je odgovoren za to, kdaj se prične in neha streljati.

Mornariški častniki domnevajo, da bo ameriška vlada izdala sledeča, ali vsaj podobna navodila:

1. — Ako zagleda podmorski čoln, ga ignoriraj;
2. — Ako podmorski čoln pozove ladjo, da se vstavi, se to povelje prezre;
3. — Ako podmorski čoln vstrelji, ali kako drugače napade, ima ladja pravico braniti se in sme streljati na podmorski čoln.

Iz tega se vidi, da zavzema ameriška vlada stališče, da imajo ameriške trgovske ladje popolno pravico trgovati kot nevtralne ladje. Nemško blokado smatra ameriška vlada za nepostavno.

Nemška vlada je svojevoljno prepovedala trgovino po morju. Dokler pa se trgovska ladja ravna po vseh mednarodnih postavah, nemški podmorski čoln nima po nobeni postavi pravice ovirati trgovske ladje na njeni vožnji. Ako podmorski čoln napade, ima trgovska ladja pravico braniti se in streljati v samoobrambi.

Nemška vlada se je že večkrat pritožila, da rabijo angleške trgovske ladje ameriško zastavo, zlasti, kadar vozi skozi blokado zono. Zda pa je ameriška vlada sklenila, da bo ukazala vsem trgovskim ladjam, ki so namenjene v vojno zono, da morajo imeti ameriško zastavo in domače parnikove pristanišče jasno in vidno označeno, tako da bo nemogoče zamenjati ameriško ladjo s kako drugo tudi na razdaljo več milj.

Vsaka trgovska ladja, ki hoče odpluti proti Evropi, se mora naznaniti mornariškemu departmentu, ki ji bo dal za to potrebne listine. Povedati mora tudi, ako hoče imeti topove in koliko jih hoče. Topove potem preskrbi mornariški department.

Kdaj bodo parniki odpotovali in kdaj bodo prišli v kako pristanišče, bo ostala tajnost. Ne ve se še, ako se bo vselej poročalo, ako kaka ladja potopi kak nemški podmorski čoln. Najbrže pa se bo to naznanilo.

Že v nekaj dnevih bodo dlišali o bojih med ameriški in trgovskimi ladjami in nemškimi podmorskimi čolni.

Nove aretacije.

Indijec Gupta aretiran. — Poskušal vprizoriti vstajo v Indiji. — Nemčija je prigovarjala Japonci, da podpira vstajo v Indiji. — Pl. Papen mu je dal velike svote. — Nesel je denar v Tokio. — Še več aretacij.

V soboto zvečer je policija aretirala Indijca Heramba L. Gupta, ki je dijak na Columbia vseučilišču. Izjavil je, da je nemška vlada poskušala pridobiti Japonce za to, da bi podpirala veliko vstajo v angleški Indiji. V prvi vrsti naj bi pošiljala orožje vstajem.

Včeraj ga je izpraševal komisijoner Seull in detektiv Yunnay. Vse njegove izpovedi niso povedale in je prepovedano objaviti nekatere njegove izpovedi, zlati pa imena, kraje in datum.

Med rugim je priznal, da je prejel 1915 veliko svoto denarja iz Wall St. št. 60. Tu je stanoval nemški vojaški atašej pl. Papen, katerega je moral nemška vlada odpoklicati na zahtevo ameriške vlade. S tem denarjem je šel na Japonsko, da bi tam pridobil nekatere japonske politike, da bi podpirali vstajo v Indiji, kakor jo je nameravala Nemčija.

Ako je bil dosežen sploh kak uspeh, o tem ni Gupta povedal. Iz vsega pa se razvidi, da je Japonska zavrnila to idejo.

Gupta je prikupljive zunanosti in izvanredno inteligentnega. Svoje študije bo dokončal na Columbijini letos v juniju.

Gupta, kakor tudi Chakraberty in Sekunna, je obdolžen, da je kriv zločina po ameriški postavi, ki prepoveduje poslati kako vojaško ekspedicijo iz Združenih držav v deželo, ki je v prijateljskih odnosih z Združenimi državami.

Policija je naznanila, da ima od Gupta toliko pojasnil, da se bo izvršilo še mnogo aretacij na podlagi njegove izjave. Kakor pravi nek policijski uradnik, bodo vsled Gupta odkritij zaslišali mnogo ameriških Nemcev, ne samo v New Yorku, temveč po drugih krajih Amerike.

Chakraberty ni hotel danes vedeti dati nikake izjave. Vedno pravi, da je nedolžen in da je zakrivil samo to, da je razširal nekatere brošure. Policija pa ve, da je že od leta 1915 na delu in je finančno že tedaj podpiral indijsko vstajo.

Nemec Sekunna, ki je na svobodi pod varščino 25 tisoč dolarjev, je bil včeraj zopet poklican na sodišče in je podal več zelo važnih izjav, katerih pa ne objavimo.

Včeraj sta bila "povabljeni" na policijo tudi zakonska sotoy. — Roy je Indijec, njegova žena pa je Američanka. Po izpraševanju sta se smela vrniti na svoj dom. Pravila sta, da jima ni nič znano o Guptaovem delovanju in da ga samo malo poznata. Sploh pa sta se vedla tako, kakor bi si prizadevala, da bi podala policiji kolikor mogoče pojasnil, ki so jima znana. Danes bo Roy zopet šel k sodišču, kjer ga bo zaslišal sodnijski uradnik Offley.

Danes zjutraj bodeta Gupta in Chakraberty poklicana pred zveznega komisijonera. Včeraj zvečer so Chakrabertyja prepeljali v Bellevue bolnišnico, ker je trdil, da je bolan. Njegove boleznj na zdravnik ne smatrajo za resno.

V petek je bil artiran Maks L. Wax, o katerem trdijo, da ima brezičien brzojav, katerega lahko prenaša. Pravijo pa, da ta brzojav na naprava ne deluje.

Alma Gluck in vojna.
Boston, Mass., 11. marca. — Slavna operna pevka Alma Gluck se je izrazila o vojni sledeče:

"Vstrelji svojega sina do smrti, ameriška mati, predno ga pošlješ v vojno. Ako bi vsaka mati vstrelila svojega sina, predno bi šel v vojno, potem ne bi bilo vojne. Jas bi svojega sina vstrelila s svojimi rokami."

(Lahko govori, ko nima nobene stvari, ki bi jo zanimala, ali pa govori o nekakšni ideji, ki jo ima.)

Z raznih bojišč.

Francosko bojišče:
London, Anglija, 11. marca. — Število jetnikov, katere smo včeraj zajeli pri Irles, znaša 3 častniki in 289 mož.

Ponoči smo zapazili, da se Nemci pripravljajo na napad severozapadno od Lens, pa smo napad preprečili.

Med Somme in Anere, v bližini Arras in Armentieres ter Ypres je bilo živahno streljanje z artilerijo.

Paris, Francija, 11. marca. — Pri Lessigny, Canny-sur-Matz in v okrožju Woivre smo imeli več lepih uspehov. V teh operacijah smo vjeli 15 vojakov in eno strojno puško.

Zelo živahna je bila artilerija v bližini Maisons de Champagne. — Napad pri Largetzen v Alzaciji smo odbili.

Na ostali fronti je bila noč mirna.

Nemški zrakoplov, katerega smo izstrelili, je bil že četrti, ki je padel na tla pri Roye.

Belgijsko poročilo:

Paris, Francija, 11. marca. — Vršili so se boji z bombami celo noč pri Steenstraete in Het Sas. Ob celi belgijski fronti so se danes vršili artilerijski boji, posebno pa vzhodno od Ramscapelle in v smeri proti Dixmude.

Belin, Nemčija, 11. marca. — Vršili so se artilerijski boji pri Anere. Blizu Irles so se naše čete v prednjih postojankah umaknile na naše povelje.

Med Avre in Oise so bili francoski napadi brez uspeha.

V Champagne so Francozi naskočili naše postojanke na južnem pobočju hriba št. 180. Navzile močnim četam in četudi so porabili mnogo municije, smo jih odbili z velikimi izgubami.

Rumunsko bojišče:

Petrograd, Rusija, 11. marca. — V okraju Schmariden, jugovzhodno od Tuokum in vzhodno od Nitate so Nemci vprizorili več napadov s plini.

Na ostalih frontah so se vršili boji med infanterijo in prednjimi stražami.

V smeri proti Sventen so naši zrakoplovi bombardirali železniško postajo v Baraurov, severozapadno od Naroškega jezera.

Macedonsko bojišče:

Položaj je neizpremenjen.

Kavkaško bojišče:

Petrograd, Rusija, 11. marca. — Turke so poskusili ofenzivo ob cesti Sivas, pa smo jih pregnali. V bojih, ki so se vršili v bližini Hamadana v Perziji, smo zasledili mesto Sahna 7. marca. — Turke smo zasledovali in so se umaknili proti Bisiton. Zaloge municije v Sahni smo zaplenili.

Laško bojišče:

Rim, Italija, 11. marca. — Krajevni artilerijski boji so se vršili na celi fronti, zlasti še v dolini reke Adije in v bližini Gorice.

Na Krasu smo odbili sovražni napad na hrib št. 144.

Vreme je bilo zelo prikladno za zračne boje, katerih je bilo mnogo. Imeli nismo nikake škode.

Ponoči so naši letalci metali bombe na Milje, Srocco in Santa Sabba v miljskem zalivu. Na več krajih smo opazili požar.

Ogrsko ministrstvo.

Amsterdam, Nizozemsko, 11. marca. — Tukaj se poroča, da bo odstopil ogrski ministrski predsednik grof Tisza in se bo napravilo koalicijsko ministrstvo. Na njegovo mesto bo najbrže imenovan nekdanji ministrski predsednik grof Wekerle ali pa grof Zichy.

Drobne novice.

Angleži zavzeli Bagdad.
London, Anglija, 11. marca. — General-Frederick Stanley Maude, poveljnik angleških čet v Mezopotamiji je danes brzojavil, da so zasledile njegove čete danes zjutraj "slavno mesto kalifov" starodavni Bagdad. Pri Dialah, šest milj pred Bagdadom, so se Turki po dolgem begu prvič in zadnjič vstavili. Ponoči 8. marca so Angleži navzile luninemu svitu prekoračili Dialah in so se utrdili na desnem bregu reke. Med tem so proti jutru napravili most preko Tigrisa, nekoliko nižje po reki. Čete so korakale približno šest milj od Bagdada proti zapadu. Sovražnika so pregnali iz njegovih postojank, kakor tudi iz bojne črte, ki se je nahajala dve milj bolj zadaj.

9. marca smo napredovali za 4 milje. Napredovali smo navzile viharju, ki je nosil prah, da nas je slepil. 10. marca smo bili samo še 3 milje od mesta.

Zavzetje Bagdada je največja angleška pridobitev v tej vojni in bo mnogo uplivala na javnost.

Špekulacije in dobiček.

Da "zaslužijo" posredovalci in špekulanti \$125 pri bušlju krompirja, kjer so preje zaslužili 25 centov, je izjavil A. M. Dunton, farmer v Bagley, Minn., v središču, kjer se prideluje največ krompirja. Rekel je, da farmerji prodajo 600 bušljev krompirja, to je en železniški voz za \$900, katerega potem prodajo posredovalci in špekulanti za \$1720 v St. Paulu ali Minneapolisu. Ako se odšteje \$120 za vozno in stroške, "za služijo" posredovalci \$700 ali \$900 v treh dneh. In to se dogodi vsaki dan.

Iz delavskega sveta.

Medtem ko se stavkajoči krojači v Chicago bore v sodnji za svojo pravico, da se smejo postlužiti po ustavi zajamčenih pravice, se je v mestnem klubu konstituiral odsek meščanov, reformatorjev, profesorjev in pospeševalcev ljudske blaginje, kateri si je postavil za nalogo, da bo razmotrival o odredbah, s pomočjo katerih bi se dal omejiti humbug s vstavitvenimi povelji.

Ta odsek je že poslal v Springfield prošnjo, v kateri zahtevajo, da naj sprejme postavljajoča predloga proti vstavitvenim poveljem.

Te dni se vrši pred odsekom za pravne zadeve drugo zasliševanje o predlogi, h kateremu bo poslal meščanski odsek svojega zastopnika, da bo zagovarjal predlogo.

Pri prvem zasliševanju je Viktor Olander, član Ill. Fed. of Labor, izvrstno raztolmačil krivico, most vstavitvenih povelj v delavskih bojih: njegova izjava se je napravila, kakor se zdi, pri postavljanju globoh utis.

Stavkarji bodo prejeli te dni prvič stavkovno podporo, kakor je izjavil Seidman. Unija ima uvolj denarja pri roki, da podpira stavko dalj časa; ker so zaslužili stavkajoče delavce povečini le \$6 do \$8 na teden, bodo lahko vzdržale na stavki s podporo za stavkarje, ker znaša približno ravno toliko kakor prej omenjena plača.

Potopljen ruski podmorski čoln.

Berlin, Nemčija, 11. marca. — Iz Stockholma poročajo, da je bil konec prejšnjega meseca potopljen nek ruski podmorski čoln, kateremu je poveljeval kapitan Krašnovski.

Pojasnilo.

Po pismih, ki nam prihajajo dan za dnem od rojakov, posameznikov, da vlada med njimi splošno neznanje, na kak način bi bilo mogoče si preskrbeti in zagotoviti avstrijske krona, namreč sedaj, dokler jim je cena še niska, in predno se povzpnejo sopet do stare volje.

Lahko rečemo, da je ni slovenske naselbine v Ameriki, kjer bi se začelo ne razpravljal o tem važnem vprašanju.

Več pojasnil v tej zadevi daje naša revija.

TVRKA FRANK SAMER.

Dve novi zvezi.

ZNAČILNA IZJAVA NEMŠKEGA DIPLOMATA. — DR. HECKSCHER JE REKEL, DA SE BOSTA ANGLEŠKA IN AMERIKA ZDRUŽILI. — ZVEZA MED JAPONSKO, RUSIJO IN NEMČIJO. — NEMCI NE MOREJO POJMITI, ZAKAJ SE JEZE AMERIKANCI NA ZIMMERMANNNA, KI JE SKUŠAL SPRAVITI MEHIKO IN JAPONSKO V VOJNO Z ZDRUŽENIMI DRŽAVAMI. SE MORA POSLUŽITI VSEH SREDSTEV.

Berlin, Nemčija, 10. marca. — (Poročilo Associated Press.) — Zastopnik Associated Press je bil te dni pri dr. Siegfriedu Heckscheru, ki je član državnega zbornega odbora za zunanje zadeve in zavzema v Nemčiji skoraj tako stališče kot ga zavzema senator Stone v Združenih državah.

Pogovarjala sta se dolgo časa, in v pogovoru mu je rekel med drugim tudi sledeče:

— Politika predsednika Wilsona bo imela čudne posledice. Ne trdim preveč, če pravim, da se bosta po sedanji vojni združili Amerika in Anglija na eni strani, na drugi pa Japonska, Rusija in Nemčija.

Zaenkrat mi še ni mogoče razpravljati o stališču ameriške vlade, ker smo v vseh ozirih navezani na brzojavke Reuterjeve in Havasove agenture.

Te brzojavke prihajajo z eno ali dyodnevno zamudo in so z veliko premetenostjo prirejene za javno mnenje.

Nikdo ne more razumeti, zakaj se jeze Amerikanci na Zimmermanna, ki je skušal nasčuvati Japonsko in Mehiko proti Združenim državam. To so bili samo mobilizacijski načrti, če bi nas Amerika napadla.

Narodu, ki je krogokrog obdan od sovražnikov, narodu, ki se bori v silobranu, se ne sme zameriti, če išče prijateljstva pri onih, kateri mu morejo pomagati.

Ali ni predsednik Wilson tedaj, ko sta bili še obe vladi prijateljici, poskusil vse, samo da bi naščuval nevtralec proti nam?

Na tem mestu povdarjam, da je Zimmermann razen naročila poslal nemškemu poslaniku v Mehiki tudi sledeče povelje:

— Prej ne smete ničesar ukreniti, dokler se Združeno države ne vmešajo v vojno.

— Kakšen bo po vojni politični položaj v Evropi? — ga je vprašal častnikarski poročevalec.

— Jaz sem skoraj prepričan, da se bo stvorila nova zveza, — je odvrnil. — V tem slučaju ne bodo odločevale osebne antipatije in simpatije. Čisto vseeno je če poišče Japonska pri nas prijateljstvo ali mi pri Japonski.

Japonska naj sama odloči.

Na eri strani bo ameriško-angleška zveza, na drugi pa nemško-rusko-japonska. Rusija bo razočarana, ker ne bo dobila Dardanel. Dobila jih ne bo, magari, da zmagaajo Angleži.

Seme, ki ga je sejal predsednik Wilson tekom te vojne, ne bo rodilo še danes ali jutri sadu.

Dozorelo bo šele tedaj, ko se bosta trčili na suhem in na morju japonska in ameriška Monroe doktrina.

Pes rešil življenje otroka.

10-letna Madelene Denny iz Green Bay, Wis., je med potom iz šole padla na reki Fox v luknjo na ledu, ki je bila napravljena, da dobe ribe zrak. Njeni klici na pomoč so prisklicali psa bulterierja, last Miss Helene Scheller, superintendent Hickory Grove tuberkuloznega sanatorija. Pes je izvel delček iz vode ter je vlekel skoraj 500 čevljev dalje po ledu do obrežja, kjer so jo vzeli v oskrbo na pomoč došli ljudje.

Izgube sedanje vojne.

Zavezniške izgube se čemjo na 6,318,400, izgube centralnih držav pa na 3,384,800. Da so zavezniške izgube toliko večje kot izgube centralnih držav, se razlaga na ta način, da zavezniki niso bili pripravljani. Francozi pa so tudi veliko izgubili od začetka, ko so se umikali pred Nemei, Rusi so mnogo izgubili pri Mažurskih jezerih. Rumuni pa v zadnji rumunski kampanji.

Pošiljatelj denarja.

Denar se še vedno lahko pošilja v staro domovino, dokler ne bo vojna napovedana, toda sprejemajo ga le pod pogojem, da se vlad vojne v Evropi mogoče izplača z zamudo, ali pa povrne.

Priporočamo pa pošiljati po brezskernem brzojavu, ker tako pošiljate ne morejo vstaviti.

Parniki namreč le poredko vzamejo avstrijsko in nemško pošto, lahko se pa tudi zgodi, da bodo ves promet popolnoma vstavili.

Re brezskernem brzojavu se samore postavi le okroglo seme, po sto, na primer 100, 200, 300, 400, 500, 600 in tako dalje do deset tisoč kron. Za brzojavne stroške je najboljšje, da se nam pošlje \$4 za vsak naslov; ako bo naš preveč ali premalo, bomo poslali nazaj, ostroma pisali, za primanjkljaj.

Z evrom na sedanje razmere, ko se velja denarja večkrat izpremeniti, bomo od sedaj napravili de praklica, ako se bo denar krenam zvišala, medtem ko je denar na potu do nas, istega zadržali, ter s pošiljateljem stopili pisano v dogovor.

Denar po zvišanem ceni bomo le tedaj odposlali takoj naprej, ako bo pošiljatelj izrecno zahteval, da naj se denar odposladi tudi v slučaju, ako se ceni krenam zviša.

Kdor želi, da se izplačilo izvrši po brezskernem brzojavu, naj pripomni na denarzi naknadni "pošlje naj se brzojavno".

ORNE:

K: 10.00.....	1.40	K: 150.00.....	18.75
K: 20.00.....	2.85	K: 200.00.....	25.00
K: 30.00.....	3.90	K: 300.00.....	37.50
K: 40.00.....	5.15	K: 400.00.....	50.00
K: 50.00.....	6.40	K: 500.00.....	62.50
K: 60.00.....	7.65	K: 600.00.....	75.00
K: 70.00.....	8.90	K: 700.00.....	87.50
K: 80.00.....	10.15	K: 800.00.....	100.00
K: 90.00.....	11.40	K: 900.00.....	112.50
K: 100.00.....	12.65	K: 1000.00.....	125.00

TVRKA FRANK SAMER.

"GLAS NARODA"

(Slovenian Daily)
Owned and published by the
SLOVENIAN PUBLISHING COMPANY
FRANK SAKSER, President. LOUIS BENEDIK, Treasurer.

Place of Business of the corporation and addresses of above officers:
82 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

Za celo leto velja list za Ameriko \$3.00
Za celo leto za mesto New York 8.00
Za pol leta 2.00
Za četrt leta 1.00
Za izposojnino za celo leto 6.00

"GLAS NARODA" izhaja vsak dan izvenredno in praznikov.

"GLAS NARODA"
("Voice of the People")
Issued every day except Sundays and Holidays.
Subscription yearly \$3.50.

Advertisement on agreement.

Dopis brez podpisa in osebnosti se ne priobčujejo.
Denar naj se blagoviti pošilja po — Money Order.
Pri spremembi kraja naročnikov prosimo, da se nam tudi prejšnje hvalnice
namani, da hitreje najdemo naslovnik.

Dopisom in pošiljankam naredite ta naslov:
"GLAS NARODA"

82 Cortlandt St. New York City.

Telephone: 4087 Cortlandt.

Bodoča zveza.

Nemški diplomat Heckscher, ki je član odbora nemškega rajstaga za zunanje zadeve, je govoril o nekini časnikarski poročevalci in mu je rekel, da bo nastala po sedanji vojni nova zveza držav.

Amerika da se bo združila z Anglijo, Nemčijo in Rusijo pa z Japonsko.

Če bo res ali ne, ne ve nikdo, toda takih razočaranj smo že vajeni.

Prijateljstvo med državami je minljivo, traja od danes do jutri, in nikdo ne ve, kako se je pravzaprav začelo in kako se je končalo.

Ljudstvo nima proste volje, ampak vlade vstvarjajo prijateljstvo in sovražstvo.

Med Anglijo in Francijo je bilo smrtno sovražstvo, — danes sta Anglija in Francija zaveznici.

Avstrija in Prusija sta se tudi po vojni združili.

Srbi in Bolgari, ki so po silnih naporih premagali v prvi balkanski vojni Turke, so se spopadli zaradi vojne plena.

Vsakdo se spominja rusko-japonske vojne. Že takoj začetkom sedanje vojne je pa začela pošiljati Japonska Rusom vojni material.

To niso zveze med narodi, pač pa zveze med diplomati.

Ena pa največjih zapovedi je pa, spoštovati zavezniška država. Ako hočejo vladarji doseči svoj cilj, oziroma kaj dobiti od svojih sosedov, vstvarijo umetnim potom v enem dnevu sovražstvo. In v znamenju tega sovražstva se vrše vse vojne.

Brez ljudstva ni vojna mogoča. Ljudstvo je stroj, s katerim hočejo vladarji opravljati in izvršiti svoje delo.

Zveza med Nemčijo, Rusijo in Japonsko ni nemogoča.

Nemški cesar proglasi, da so Rusi dobri ljudje, ruski car se zave dolžnosti, ki jih mora imeti do svoje zlahte, Japonci pozabi na rusko-japonsko vojno, in sklenjeno je prijateljstvo.

Za koliko časa, nikdo ne ve.

Ljudstvo ne sme samo misliti, ampak vlade dirigirajo njegovo mišljenje.

000

V našem listu je bilo pred par meseci objavljeno, da plača avstrijska vlada vsem delavcem, ki pomagajo vojakom za fronto, po tri krome na dan ter da vsem dobro in obilno hrano.

Moški, napol slepi in pohabljeni so se kar pulili za to službo.

In ko jih je bilo zbrano zadostno število, jih je vojaška oblast oblekla v vojaško obleko. Opravljati so morali ista dela kot prej, bili so pod strogo vojaško disciplino in so dobivali po — osemnajst krajerjev na dan.

Francoska vlada je izgubila sedemnajst odstotkov svojih ladij. Iz tega se da sklepati, da so nemški podmorski "čamezi" vseeno malo bolj agilni kot misli "Jugoslovanski Svijet".

V Petrogradu so prepovedali vsi ljudski shodi.

Zavezniško časopisje poroča, da je ruski narod pripravljen boriti se do konca. Zakaj ne pusti ruska vlada, da bi Rusi na javnih prostorih izražali svojo "ljubzen" do carja?...

—k.

Rev. Jos. Knafelc umrl.

Rev. Ciril Zuban, župnik slovenske cerkve Matere Božje v Pueblo, Colo., nam je naznanil sledečo novico:

"Rev. Josip Knafelc, 44 let star je slednjič mirno v Gospodu zaspi dne 25. februarja v Colorado Springs, Colo. Slovesen sprevoz se je vršil iz naše cerkve v sredo, dne 28. februarja ob 10. uri dopoldne v navzočnosti več č. duhovnikov. Pokojni leži poleg svojega prijatelja Rev. Ignac Burgarja.

Rev. Knafelc je moral v svoji 15-letni bolezni veliko pretrpeti, obojito trdnja 4 leta, ko je ležal stalno v bolniški postelji."

O pokojnem Rev. Jos. Knafelcu vemo le toliko, da je dovršil svoje bogoslovsko študije v St. Paul semenišču v St. Paul, Minn.

Prostovoljci.

Razposlana je bila zaupna o krožnica za 2000 prostovoljnih ožnjegascv v Queens County, da naj bodo pripravljeni, da nastopijo službo plačanih ožnjegascv za slušaj vojna. Plašani ožnjegasci bodo nameščeni v Manhattan in v Brooklyn na prostorih, kjer mislijo, da morejo nastati požari.

ROJAKI, SLOVENCI, SPOMINJATE SE SLOVENSKEGA RE-
VIRV V STARIH KRAJI!

Dopisi.

Pittsburgh, Pa.

Poročam Vam, da sem prišla pred par meseci iz Avstrije in sem izvedela za Vaš naslov. Zato si dovoljujem sporočiti Vam narodo mojih prijateljev v Avstriji. Ker smo bile skupaj v bolniškim društvu, zato mislim, da mi boste verovali, kar Vam mislim poročati. Moja prijateljica so mi naročile, da Vam naj poročam, kako je sedaj v Avstriji.

Hrane primanjkuje zdaj v celi Avstriji. Fantje so šli v vojsko, ravno tako zdravi možje. Zdrav ne pride nobeden nazaj; prihajajo le pohabljeni fantje in možje. Me žene nimamo moč, da bi nam obdelali kmetije; same pa ne moremo obdelati, zato prodamo kmetije po zelo nizkih cenah. Mož ni z vojske, gredo in se ne vrnejo več. Vseposod je prazno. Ostale smo same žene in otroci in nimamo kaj jesti. Vsak si mora misliti, kako smo nesrečne zaradi vojne; toda ne moremo si pomagati. Kmetija k kupi polovico cenejši kot je bila pred vojno. Ako ima kdo ženo, more kupiti celo kmetijo za tri tisoč goldinarjev in še cenejši.

S pozdravom. Rozi Rogelj.

Conemaugh, Pa.

Slovensko konsumno društvo v Conemaughu je pričelo poslati Prvi kupce je bila gospa Katari-
na Rovaneck; kupila je en bušel krompirja in eno vrečo sladkorja. Posnemajte jo vse gospodine in napredek vam bo zagotovljen. Želeli bi bilo, da bi bile na Chestnut ulici sive slovenske trgovine in da bi se rojaki držali načela: "Svoji k svojim!"

Poročevalce.

Canonsburg, Pa.

Namenil sem se opisati razmere tukajšnje prijazne slovenske naselbine. Dela se s polno paro vseposod in delavcev primanjkuje.

Nekdo je hodil okoli in priporočal nek list, češ, da je boljši kot "Glas Naroda". Jaz pa smatram ravno "Glas Naroda" za najboljši slovenski list v Ameriki. Vedno pravim: dobro blago se samo hvali. "Glas Naroda" nikdar ne ponuja zlate ure za nagrado onemu, ki mu dade 10 novih naročnikov. Pa vendar ima vedno največ naročnikov.

Pozdrav vsem čitateljem G. N. Naročnik.

Collinwood, O.

Ni moja navada pisariti po časopisu; ker pa imam ravno čas, sem se namenil vseeno nekaj poročati iz tukajšnje naše naselbine. Z delom se ne bom preveč hvalil, ker vsakdo ve, da kapitalisti ne dajo dihati ubogemu delavcu. Ako primaknejo par centov na uro, pa že mislijo, da so nam dali že ne vem kaj. V tej draginji se ubogi trpin komaj preživi. Ne vem, kdaj se bo delavec prebudil in vstal, da bo zahteval svoje; češ bi bil že za to.

Čital sem tudi večkrat, kako se nekateri rojaki ogrevajo za ubogo, gnilo Avstrijo; kako je bilo zanje dobro itd. Zgrajajo se nad g. Drašlerjem, ki je pisal o razmerah v Avstriji pod naslovom: "Slovenija v vojnem času." Jaz mi prav nič ne oporekam, ker vem, da je vse resnica, kar je pisal. Nekateri avstrijski pa ga na tako nedostojen način napadajo in pravijo, da je lažnik in ne vem še, kaj. Tudi jaz sem nosil tisti "punkel" na hrbtni in vem, kaj se pravi komis jesti. Pri vojakih se ne uživa tako posebne dobronete, kakor se hvalijo nekateri avstrijski. Torej, zakaj ste pa, za hudumana, prišli v to svobodno deželo, ako vam je bilo tam tako zelo dobro?

Ravno tu pred menoj leži list, kjer urednik v listnici nekemu, ki se je podpisal "Dolene", odgovarja, ker je Ameriko obdal s priinkom "svinja". Jaz bi rad vprašal dotičnika, kaj mu je storila Amerika, da jo imenuje "svinja"? Ali mu morda ne da kruha, katerega ma Avstrija ni dala? Ali ti ne da Amerika prostosti govora, kar v Avstriji nismo imeli? Zlasti v Trstu ni smel govoriti Slovenec in vsak tujec je imel tam več pravice kot domačin Slovenec. Takim bi svetoval, da so malo bolj mirnega srca, ker drugače se zna z njimi kaj grodit. Ako je bilo tam boljše zanje, naj se pa poberejo nazaj, kajti sedaj jih prav zelo potrebujejo.

Vai tisti, ki se ogrevajo za mačeho Avstrijo, naj že enkrat molčijo in naj ne sramotijo s tem našega slovenskega naroda. "Glasu Naroda" bi pa priporočal, da ta-

ke dopise vrže v koš. (Debata je koristna in poštena. Op. uredn.) Vlada jako pazi na take osebe in časopise, ki pišejo proti Združenim državam.

Naj omenim nekoliko o našem Narodnem domu.

S to lepo idejo se je pričelo pred enim letom. Po prizadevanju slovenskega dramatičnega društva "Naš Dom" se je sklicel ljudski shod; toda morali smo se raziti, ne da bi kaj ukrenili. To pa se je zgodilo zato, ker sta dve stranki. Eni hočejo imeti Dom na južni strani, drugi pa na severni. Raje se pripravijo, kakor pa bi skupno delovali. (Stara slovenska navada. Op. stavea.) Sklicalo se je pozneje še enkrat posvetovanje in mislili so, da se bo zdaj prišlo do zaželenega zaključka; a tod trdi sedaj so hoteli najprej vedeti, kje bo Dom stal. Jaz pa mislim, da je najprej treba se združiti ter kaj skleniti, potem naj se šele določi, kje naj stoji Dom. Ali je res ta nesrečni most oni vzrok, ki nas mora ločiti? Potem je najbolje, da postavimo Dom na most, spodaj pa bo tekla železnica. Tudi na tem zborovanju smo se razšli, kajti delegatje z južne strani si niso dali dopovedati. Najprej naj posamezna društva vzamajo delnice. Društva si potem naj izberejo direktorji, ki bo odločil, kje se naj postavi Narodni Dom.

Priredilo se bo gotovo še več shodov in se še ne bo ukrenilo kaj koristnega. Mogoče bodo postavili dva Doma, kot so leta 1906 postavili dve cerkvi. Ena je znanila, druga je ostala. — Pretečen teden sta se za Dom sklicala dva shoda. Enega je sklicalo društvo "Mir" S. N. P. J., drugi pa so sklicali shod samo za južno stran, ker so se hoteli popolnoma ločiti od druge strani. Nikjer se ni nič sklenilo. — Jako je žalostno, ker smo tako nesložni. Vem, da ni lepo, ker sem dal v javnost, ali ne morem drugače, ker so res nekateri taki nazadnjaki, da je res žalostno. Res, da smo na južni strani potrebni ene dvorane, kajti oni na severni jih imajo dovolj. Toda tudi te niso last naroda, temveč so privatna lastnina. Bomo videli, kaj se bo naredilo. Morda bomo res imeli dva Doma. Toda to ne bosta Doma, temveč "šende". Ako pa bi se združili, bi lahko postavili Dom, na katerega bi bili Slovenci lahko ponosni in drugi narodi bi z veseljem gledali na to postopje.

Pozdrav! A. M.

Slov. podp. odbor.

Mr. John F. Perko nam je sporočil iz Pittsburgha, Pa.:

Cenjeni gospodje: —

Prišlo je pošiljam Vam kopijo pisma, katerega sem prejel iz Genf pred par dnevi, ter Vas prosim, da bi ga blagovolili priobčiti dobesedno v Vašem cenjenem listu.

Iz pisma samega zamorete razvideti, da gre tu za pomoč in podporo bednim rojakom, ki se nahajajo v Švici, in v veseljem sem pripravljen delovati po mojih skromnih močeh in kolikor mi čas dopušča, da se nabere čimvečja svota ter pošlje potom Vas v Švico. Ako imate Vi nekatere pomisleke, oziroma nsvet, hočem ga radevolje vzeti v pretrso.

Zahvaljujem se Vam že naprej za Vašo uslužnost.

Z uljudnim spoštovanjem

John F. Perko.

Blagorodnemu gospodu

JOHN F. PERKO

Carnegie Steel Company.

Pittsburgh, Pa.

U. S. America.

Spoštovani gospod: —

Vojna je zasačila število slovenskih rojakov in dijakov v Švici, med njimi Goricanov, ki so morali zapustiti domove in vse imetje pred zavojevalno pohlepnostjo. Zasluzka ni nobenega v Švici, kar samim Švicarjem primanjkuje dela. Poleg tega zabranjeno je pošiljanje denarja izven monarhije. Pa tudi razmere v starem kraju so take, da je vsako pomaganje od strani naših roditeljev izključeno. Gospodarske razmere in draginja so okrajno žalostne, celo obupne.

Ta žalostna dejstva, so nas pri-
morala, da smo ustanovili "Slo-

venski Podporni Odbor", z izključno humanitarnim ciljem: pomagati revnim rojakom med najbolj revnimi.

Ustanovljen je tu v Švici nebrojno podpornih odborov in družtev za različne narode, kot za Belgijce, Poljake, Rumune itd. Le naš narod je premajhen in nepoznan, ter je ostal pripušen samemu sebi. Boda je velika in nujna pomoč potrebna. Edina pomoč nam je mogoča od Slovencev v Ameriki.

Zategadelj obračamo se do Vas cenjeni gospod, da nam pomagajte ter blagovolite apelirati z Vašim vplivom na blaga in milodarna srca naših rojakov v Ameriki.

Uverjeni smo, da se odzovete naši nujni prošnji, ter se Vam že naprej najtopleje zahvaljujem in priporočam.

Z odličnim spoštovanjem

COMITE DE SECOURS
Oux Slovenes Necessiteux
Geneve, Suisse.

Slovenski podporni odbor
v Ženevi, Švica.

Predsednik: Josip Birska, Stud.
phil. (Gorica), l. r.

Tajnik: Ante Gasperšič, Trst. (Sv. Ivan), l. r.

Blagajnik: Fr. Prime, veletrgovec
iz Trsta, J. r.

N. B. — Denarne pošiljke naj se blagovolijo poslati za naš odbor na: "Banque Internationale de Commerce de Petrograde, Succursale de Geneve." Telefonski naslov: "Bankinternatio. Geneve, Suisse. Pisma pa na tajnika odbora: Antona Gasperšiča, 34 Route des Acaasias, Geneve, Suisse.

Dambeški zvon.

Zarja jasnega kršćanstva je napočila nad Polabci. To pa je slo težko in počasi, kajti Lutici in Boderi so imeli žalostno skušnjo v svarilo; oni niso poznali križ za odrešenje, temveč za okove, s katerimi so jih hoteli tujei okleniti. A vendar so tuptam nekateri molili Krista. Tako se je zgodilo, da se je tudi v malem mestecu Rēblu pri jezeru blizu Šverina ustanovila mala kršćanska naselbina. Od početka neobitna in neznanata, z notranjo slogo in kršćansko potrpežljivostjo proti zaprekam onih, ki so se žrtve Peruna zazigali, je rasla in se razširjala ter zvekevala, tako da se ji je moglo tudi cerkvice postaviti. Seveda so na to pogledovali poganski bratje Boderi ali Bodriči z jezini očmi, ali kristjanom javno škodovali niso mogli, kajti tudi knez Getšalk je priznaval Krista.

Iz daljnega kraja je dobila ta občina od neznane dobrotnika zvon v svoje neizmerno veselje. Že se je bližal dar mesteu. Pogani, skisavi o tem, so grozili, da si bodo na vso moč prizadevali, da ne pride zvon v zvonik. Kajti to jih je vznemirjalo ter budilo njihovo zlost in jezo, kadar so slišali kovinski jezik oznanjati čast Kristovu, h kateri je kristjane vabil.

Njihov namen se jim je posrečil; zvon jim je prišel z zvijačo v roke. Potopiti so ga v takozvano Dambeško jezero, iz poganskih dni je bila nad njim izročena kletva, da ne bi se nikdar več prikazal na dan.

Kristjanom pa, katere je ta nesreča bolešno presunila, ostalo je vendar še eno upanje, da bodo zaželeni zvon zopet dobili. Vsa-ko leto na dan sv. Janeza, med polnočevom, je izplaval zvon na površino jezera, zibal se na njegovih čistih valovih, a moko, žalostno so odmevali njevi polni zvoki. Tu so vselej sem prispeli kristjani, prizadevali si in vse poskušali, kako bi mogli uničiti moč hudobe. Pa nič ni pomagalo, njih molitve in prošnje niso imele uspeha; kakor hitro je udarila ura eno, izgubil se je zvon z žalostnim glasom v vodnih globočinah. Zlasti bogati kristjani so se trudili dobiti zvon kajti bili so že zanj postavili visok zvonik pri krasni večji cerkvi. Ali mnoga, mnoga leta, z njimi mnogi dan sv. Janeza je minul, a vselej so se vračali od jezera praznih rok. Poslednja nada je ngasnila, izgubili so zaupanje, da bi kdaj uničili kletev, a že niso več hodili k jezera.

Tu sta se nekdanj na oni usodni dan opoldne dva majhna otroka kopala in čotela ob bregu jezera, ko je golega sta poškrla kamenček. O, kako se začudila! Iz globočine priplava na površje zvon, zibaje se na moči jasnih plavoti.

ter krasno odneva s svojimi polnimi zvoki. A prizibal se je celo k začudenima otrokoma; eno dete odveže predpas naglo ter ga vrže na zvon. A glej! zvon neha doneti ter se jenja gugati. Kletev poganev je bila uničena.

Po bliskovo se je raznesla ta novica po okolici, a tudi v mesto; vsak je hitel k Dambeškemu jezeru, hotel se prepričati o resnici, a nobeden kristjan ni bil prevarjen v svojo radost. Zvon je čutil, da ga odnese. Tu pošljejo bogati nekoga izmed svojih s šestimi, urmi, močnimi konji, vpreženimi v močen, ozlašan voz, da bi pripeljal zvon v mesto.

Zvon so naložili na ovenčan voz. Že je počil bogatin po svojih konjih, rekoč: "Naj zvoni zvon bogatim!" Pa o groza: postranke so se pretrgale kot pajčince, a voz se ni premaknil, niti ne, ko so še več konj vpregli. Vsa prizadevanja so bila zastonj.

Tu se prerije skozi gnečo mož, reven človek, ali previden in pošten, ki je sebe in svojo družino siromnašo s sirom in mlekom svojih dveh suhih krav in s pridelki majhnega polja živil. Ta pravi ljudstvu: "Kdor v Boga zaupa, tega Gospod ne zapusti. Dovolite mi, krajani, da bi s pomočjo svoje stare živinice ljubi zvon pripeljal v mesto. Bog mi pomore!"

A tomu se posmeje bogatinee, ki z mnogimi konji ni mogel voza premakniti, dvomil je o tem marsikdo drugi; ali ko so uslišali pobožnega stareca, ki je kleče in zaupljivo zrl v jasno nebo ter prosil Boga pomoči, sklonil je vsakteri glavlo ter hojeje in molče pričakoval izida.

Starec je vpregel svoji potrpežljivi kraviči, poln zaupanja v pomoč, kajti angelov glas mu je šepetal: "Upaj, Bog ti pomaga!"

Pogнал je svoji kraviči ter glasno zaklical: "Naj zvoni zvon za revne in bogate!" In glej! — voz z zvonom je tekel brez vsega truda po cesti, a vriski ter hvalospelji kršćanskih ljudi so bili neskončni. Kako mogočno je donel njihov glas, ko je zvon v zvoniku privrkat zapel, kako slavno se je vznemela k nebeskemu tronu njihova molitev: "Slava bodi Bogu na višavah, a na zemlji bodi mir vsem ljudem!"

Seveda že ta cerkvice več ne stoji, ali na njenem mestu kipi v oblake druga, večja in krasnejša, sv. Miklavžu posvečena, iz koje visokega zvonika mlo in krepko "Dambeški zvon" revne in bogate vabi. A ko bi tudi nobeden zvon v celem mestu smrti reveža ne naznanjal, ker umrli ni nič zapustil, da bi se plačalo zvonjenje, vendar "Dambeški zvon" zapoje mirtvemu, ker je ustanovljen za revne in bogate.

14 sinov ponudil predsedniku.

St. Marys, Pa., 9. marca. — Roosevelt je ostal daleč zdej, ko je ponudil za slučaj vojne samega sebe in svoje štiri sinove. William Albright je ponudil Wilsonu svojih 14 sinov in more dati iz svoje družine tudi sedem deklet za bolniške strežnice.

Listnica uredništva.

J. K., Cleveland, O. — Naznajte nam svoj natančen naslov in ustregli bomo Vaši želji. Ako pa kaj dolgujete, pa poravnajte in ne bojte se javiti svoje ime.

Iščem svoja prijatelja FRANKA BEVČIČ in ALBERTA TROHA. Bili smo prijatelji pred enim letom v Seattle, Wash. Nahajata se neke na vzhodu. Prosim, da se mi oglasita na naslov: Frank Perko, 322 Hanover St., Milwaukee, Wis. (12-14-3)

POTREBUJEM

dva krojaška pomočnika za popravljanje in prešanje oblek, delo stalno.

Frank Čufer,
689 Selby Ave., St. Paul, Minn. (12-13-3)

Iščem svojega brata JAKOBA MLAKAR, ki je odšel v Ameriko leta 1903. Bil je na Saint Clair Ave., Cleveland, O. Zadnji njegov naslov je bil Bellevue Hospital, New York City. Njegova žena je umrla v doželni bolnišnici v juliju leta 1916. Iščem tudi brata BLAŽA MLAKAR. Oba sta rojena v Hrušici pri Ljubljani. Zadnji njegov naslov je bil: 5428 Lake Court, Cleveland, Ohio. — Alojzija Mlakar, p. z. Hoenigmann, Poljanska cesta 31, Ljubljana, Kranjsko, Austria.

Pojdi in zdravi bolne.

320.000 bolnih je iskalo in našlo zdravlila pri FatherMollingerju, glasovitem duhovno-zdravniku v Pittsburgh, Pa.

NJEGOV GLASOVITI ZDRAVILNI ČAJ.

Father Mollingerjev zdravilni čaj je sestavljen iz najboljših, cvetlic, skorlj, korenin, zrnov, listov, kateri rastejo v vseh krajih sveta in vsako poedno zase ima izvrstno zdravilno moč.

Iskustvo dolgih let je naučilo tega blaženega duhovno-zdravnika, da ravno v prirodi rastoče zdravilne sestojbine najuspešneje delujejo na človeški organizem, zato tudi ni nikdar pozabil predpisati svojim bolnikom, ki so bili trpeti na katerikoli bolezni, da uživajo ta čaj. Ako trpite radi bolezni v žolčniku, v dihalih, želci, mehurju, ako imate te... ako ne bodite redno na stran, ako slabo prebavate, ako imate glavobol, ako ste slab, vam bo Father Mollingerjev čaj gotovo pomagal, celo v slučajih, ko so vse druge sredstva odpovedala.

Ena velika skatla tega čaja, ki traja 6 mesecev za 1 dolar, 6 skatelj za 5 dolarjev, pošljemo kamorkoli.

Ako želite čaj preiskusiti, predno ga hočete naročiti, pošljite nam svoj ostančen naslov in pošlji bomo zastonj poskusnjco.

Naslovite takole:

Mollinger Medicine Co.

207A West Ohio St., Pittsburgh, Pa.

OPOMIN.

Tempotom opominjam dva brata JOSIPA in JOHNA ŽGAJ-NAR, oba doma iz Selščka pri Cirknici na Notranjskem, da se mi v kratkem času javita; če ne, bom obelodanil, zakaj ju iščem.

Joe Škerl, Dunlo, Pa.

(12,14,16-3)

SVARILO.

Tempotom svariva rojake po Pennsylvaniji, da se ne pustijo vjeti na limanice kot sva se mi dala od rojaka T. Nele, podomače Kolumbus. On vabi pismenim potom rojake in jim obljubuje \$2.75 za deseturno delo in ko pa se začne delati, potem moraš pa delati 11 ur za isto plačo. Zdelaj podpisana dva šla njemu na limanice in v teku dveh tednov sva zapustila delo, ker zdaj se delavce ne da več izrabljavati na tak način. John Medin, John Škerl, 736 Warman Ave., Indianapolis, Ind.

Rada bi izvedela za naslov svojega brata ANTONA GRUDEN.

Pred dvema letoma se je nahajal v Los Angeles, Cal., pozneje pa se je preselil na farmo in njegov zadnji naslov se je glasil nekako takole: R. 1, Box 61 a, El Centro, Cal. Prosim cenjene rojake, če kdo ve, kje je, da mi naznani njegov naslov, ali naj se pa sam javi, ker poročati mu imam več stvari iz starega kraja. — Mary Gruden, omožena Železnikar, 324 Center St., Barberton, Ohio. (9-12-3)

ENAKO KORISTI MALIM KOT VELIKIM.

H. H. von Schlick, slavnoznani naravni zdravnik in tovarnar Bolgarskega Krvnega Čaja, kateri je s stoisintotisoč bolnimi v stalni zvezi in dobiva od onih, katerim je Bolgarski Krvni Čaj vrnil zdravje, cele kupe zahvalnih pism, je naš rojak Gjuro Miličević, P. O. Box 46, Livingston, Ill. sledeče pismo:

"Izvolite mi poslati še eno skat-
ljo Bolgarskega Krvnega Čaja, jaz sem ga preje vžival v Ohio in zdaj sem se preselil v Wisconsin in ga hočem tukaj tudi uživati, ker vidim, da je ne samo delaven, pač pa vsakemu malemu kot velikemu velike koristi!"

Eno veliko skatlo Bolgarskega Krvnega Čaja, ki traja 5 mesecev za en dolar, 6 skatelj za 5 dolarjev pošlje kamorkoli

Marvel Products Company,

9 Marvel Bldg.

PITTSBURGH, PA.

Opomba: Ako hočete pošilj

Jugoslovanska Katol. Jednota

Inkorporirana dne 24. januarja 1901 v državi Minn.
sedež v ELY, MINN.

GLAVNI URADNIKI:

Predsednik: MIHAEL ROVANŠEK, R. F. D. No. 1, Conemaugh, Pa.
Podpredsednik: LOUIS BALANT, Box 106, Pearl Ave., Lorain, Ohio.
Glavni tajnik: JOSEPH PISHLER, Ely, Minn.
Glavni blagajnik: GEO. L. BROZICH, Ely, Minn.
Blagajnik N. S.: LOUIS COSTELLO, Salida, Colo.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

Dr. JOSEPH V. GRAHEK, 843 East Ohio Street, Pittsburgh, Pa.

NADZORNIKI:

JOHN GOUZE, Box 105, Ely, Minn.
ANTHONY MOTZ, 9641 Avenue "M", So. Chicago, Ill.
JOHN VAROGA, 5126 Natrona Alley, Pittsburgh, Pa.

POROTNIKI:

GEO. J. PORENTA, Box 176, Black Diamond, Wash.
LEONARD SLABODNIK, Box 480, Ely, Minn.
JOHN RUPNIK, Box 24, S. R., Delmont, Pa.

GOSPODARSKI ODBOR:

JOSEPH PLAUTZ, Jr., 432 - 7th St., Calumet, Mich.
JOHN MOVERN, 483 Mesaba Ave., Duluth, Minn.
MAT. POGORELC, 7 W. Madison St., Room 605, Chicago, Ill.

ZDRAVILNI ODBOR:

RUDOLF PERDAN, 6024 St. Clair Ave., N. E. Cleveland, Ohio.
FRANK SKRABEC, Stk. Yds. Station RFD. Box 17, Denver, Colo.
FRANK KOČEVAR, Box 386, Gilbert, Minn.

Vsi dopisi, tiskajoči se uradnih zadev, kakor tudi denarne poljube, naj se pošiljajo na glavnega tajnika Jednote, vse pri-
tožbe pa na predsednika porotnega odbora.
Na osebnosti ali neuradna pisma od strani članov se ne bodo
odirala.
Društveno glasilo: "GLAS NARODA".

Širom Amerike.

Cedar Rapids, Iowa. — V okra-
ju Grundy živi precej Nemcev, ka-
kor poroča angleški dnevniki v
Des Moines, Iowa. Imajo tam tu-
di mestice, imenovane Berlin. Nemi-
ci v tem okrožju poslali so pred-
sedniku pismo, v katerem so izja-
vili, da se v slučaju vojne z Nem-
čijo ne bodo bojevali v zakopih
proti Nemcem. Pismo so podpisali.
Nato je pa poslala vlada svojega
uradnika, ki je vsakega posebej
obiskal in jim povedal, da bo vla-
da, v slučaju, da pošljejo še kako
takšno pismo, vsem odvzela držav-
ljanstvo, njihovo posestvo zaple-
nila in jih deportirala v Nemčijo.
Drugi časopisi pišejo, da v o-
krajju Grundy ni ne jedne nemške
družine, ki bi ne imela sorodnikov
v Nemčiji.

— Ker ima nemško ime, R. Fuhr-
meister niso pustili v Washing-
tonu v vladno poslopja. Je to ena
najstarejših družin tu, ki se je pri-
selila sem iz Nemčije po letu 1860
tako da mladi že nemško govo-
re. Sedaj se je eden oženil in ho-
tel uživati "medene tedne" na
vzhodu. Ogledati si je hotel tudi
Washington, a policija je vsled
nemškega imena mislila, da je kak
ogleduh in mu vstop prepovedala.
Obrnil se je potem na znanega mi-
kongresnika Gooda, ki ga je reši-
sitnega položaja.

— Blizu mesta Rossville zmrz-
nila je v zadnjem blizzardu skoro vsa
goveja živina, ki se je nahajala
na prostem.
— Časopisi ne bodo sedaj smeli
več prinašati oglasov za pijake.
Predloga je bila v senatu z veliko
večino sprejeta. Radikale so celo
hotel, da naj bi se lastniki listov,
ki bi prinašali take oglašje, kazno-
vali kot zločinci, da bi jih pošlji-
li v ječo. Liberalnejša stranka je
pa to zavrgla in določila kazni za
\$100 ali 25 dni ječe.

— Valed "svobodomiselnosti"
odpustila je presbiterijanska ob-
čina svojega pridigarja Fisherja.
Pri odhodu je rekel, da bi jih niti
Krist sam ne bi mogel zadovoljiti.
Muscatine, Iowa. — J. Kalten-
berger in njegov hlapec sta mne-
nja, da je boljše sedeti mesec dni
v luknji, kakor pa plačati kazni \$
500. Obsojena sta, ker sta v pre-
povedanem času lovila ribe. Sod-
nik jih je obsodil za vsako ribo na
\$5.00.

Fort Yates. — Najstarejša žen-
ska Sioux Indijance na Standing
Rock rezervaciji, Miniyuhanyke-
win, umrla je v visoki starosti
nad 100 let. Kakor pravi agent na
rezervaciji, rojena je bila l. 1816
in je živel pri svojem sinu Adam
Hona, ki je dosegel tudi že lepo
starost 83 let.

Grassy Butte, S. Dakota. — Tu-
kajšnji farmerji so se združili in
ustanovili "Western North Dako-
ta Protective Ass'n". Glavni na-
men je, varstvo pred tatovi, ki
kradejo po prerijah govejo živi-
no.

— Karl Ekstein, ki je imel 6
milij od tu svoj homestead, koncal
je svoje življenje iz dolgega časa.
Je pa po prerijah res žalostno živ-
ljenje. Ker njegova "sosedna", ki
sta dobro miljo in še več oddalje-
na, že dalj časa nista videla Ek-
steina, sta šla k njemu. V baraki
so bila vrata zaprta; ko sta vdrla,
sta videla Eksteina viseti na vrvi,
bil je že ves trd in zmrzel, ker je
moral viseti že par dni. Predno se
je pa obesil, prezel si je z britvi-
jo še žile na rokah. Bržkone se je
revelu omračil um.

Amenia, S. Dakota. — Mlad far-
mer, imenom Budrow, nek Rus,
ustrelil je krasnega orla, ki meri
10 čevljev razpet. Roparsko tico
je farmer presenetil, ko mu je ho-
tel odnesti orel rano. Pravijo, da
je to prvi orol, ki je bil videti v
tej okolici.

Sherwood, S. Dakota. — Na šu-
den način ponosrečil se je blagaj-
nik Farmers & Merchants Bank,
Perry Brown.

Izprazniti je hotel kemični ga-
silen aparat, ki je pa na neznan
način eksplodiral. Vrgel Browna
v zrak, tako da si je pri padcu zlo-
mil levo roko. Aparat sam je zletel
300 čevljev daleč.

Hasen, S. Dak. — 29-letni far-
mer Oscar Richley, ki je živel v ja-
ko dobrih razmerah, končal je sam
sebe. Našli so ga na skednju nje-
govega brata, zraven njega je le-
žala steklenica, v kateri je bilo &
nekoliko karbolne kisline. Doma
je bil iz Indiane in imel precej
farm v Severni in Južni Dakoti in
v Kanadi.

Sheboygan, Wisc. — Prvi korak
za Wisconsin obrt s sirom kon-
centruje, je bil storjen, ko je She-
boygan County Cheese Producers
Federation spreminila svoje ime v
Cheese Producers Federation. Pri-
čeli so sedaj kampanjo, da bi se
pridružili & ostale sirarne tej zve-
zi.

— Na zadnji konvenciji se je u-
deležilo kakih 100 izdelovalcev si-
ra. Letno poročilo izkazuje, da se
je v minulem letu prodalo za
\$1,304,640.56 siru. V celem Wiscon-
sinu se je prodalo 9 do 10 miljo-
nov funtov siru.

— V tovarni za mize, ki je last
tverde Yotne Bros., izbruhnil je
predminuli teden ogenj, ki je uni-
čil skoro vsa poslopja.

Kolikar se je dala škoda prece-
niti dosedaj, znaša nad \$1,000,000.
— Da bi povečala svoje tovarne,
nakupila je tukajšnja American
Chair Co. več ozemlja.

Le Richwood, Wis. se poroča, da
se nahaja po tamšnjih gozdih le
tošnja zimo okoli 5500 gozdnih de-
lavcev; največ sekajo trdi les. —
Plače so letos veliko večje kakor
druga leta, vendar to lastnikov
gozdov ni zadrževalo, da ne bi po-
sekali in spravili kolikor največ
lesa.

Kenosha, Wis. — V stanovanje
Davida Korfa vdrl so minuli te-
den tatovi. Zlatnino in dragocene
sti so pustili pri miru, odnesli so
samo krompir, jeden zaboj jarec
in sadje. Na listku, katerega so
pustili v stanovanju, je stalo, da
so bili prisiljeni k temu koraku
vsled draginje.

Madison, Wis. — Kakor po dru-
gih mestih, je tudi tukaj prišlo
primanjkovati premoga. Naročen
premog vsled blizzardov ni došel
in tako so trgovci s premogom pri-
bivalstvo obvestili, da nikdo ne
dobi v & kot četrt tone premoga
Istočasno so zvišali ceno na \$11.50
za tono pri trdem premogu.

Ashland, Wis. — Tukajšnja dru-
žba Barksdale Co., ki izdeluje di-
namit, odpustila je iz dela 300 de-
lavcev. Hotela je že koncem ja-
nuarja odpustiti 150 delavcev, ob-
držala jih je radi draginje. Sedaj
pa ni več naročil za Rusijo in An-
glijo, imajo samo še delo za Ame-
riko, vsled česar so morali delavce
odpustiti.

Milwaukee, Wis. — Wm. J.
Bryan je odboru Milwaukee Eme-
gency Peace društva brzojavil na
znanil, da se ne more udeležiti ve-
likanskega shoda, ki se bo vršil v
prilog miru.

— Zopet se je pripetila tu ne-
sreča, da si žalostneje misliti ne
moremo. Po zavzemanju konzerv-
zelja in fižola, umrl je mlad pa-
na zastrupljenju. Moč je bil že m-
tev, ko je prihitela zdravniška po-
moč. Žena je umrla na to v bolniš-
nici. Da bi rešili otroka, izvrši je
zdravnik operacijo na mrtvi ženi
a otrok je bil prvtvorjen. Oče, ma-
ti in otrok ležali so istočasno v
mrtvašnici. — Moč, delavec, Jožef
Chemiel, je bil 28, njegova žena
24 let stara.

— Razne govorice, da bodo ob-
nedeljah saluni zaprti, nimajo ka-
kor pravi policija, nikake podla-
ge. Tudi distriktni pravdnik ne ve
ničesar o tem in tudi uradnikon
Retail Liquors Ass'n ni nič znan-
ga. Policija pravi da takega uk-
za še ni dobila od distriktnega
pravdnika in da bi zaprla salune
ob nedeljah edino le na odredbo
iz Madison.

— Ker vlada na vzhodu ogrom-
no pomanjkanje moke, predlaga
je Chicago, Milwaukee, St. Paul
železnica embargo na moko. — I-
Atlas mlina odposlanih bo več kot
100,000 sodov moke v vzhodne dr-
žave.

— Število obolelih na škrlati-
doseglo je že 500, vendar prav
zdravstveni komisar, da položaj
ni nevarnejši, kakor je bil pred me-
seci. Da je število tako veliko, je
samo dozdnevno, ker imajo v sezna-
nu kot bolnike navedene še vse
dokler niso popolnoma zdravi.

La Crosse, Wis. — O. J. Soren-
sen Sash & Door Co., morala je za-
preiti svoje tovarne vsled pomanj-
kanja premoga. 150 delavcev je
brez dela, tudi po drugih tovar-
nah v mestu bodo morali v naj-
krajšem času prenehati, ako ne do-
be premoga. Vso krivdo vračajo
na pomanjkanje železniških voz.

Hrana kranjencev.

Državni komisar je sporočil go-
vernerju Edgu, da v državi ječi
v Trenton, N. J., prehranjujejo
kranjence s koruznim močnikom,
ki ga postavijo v neoprijemljive
skledice iz kovine dve uri preje v ce-
lice, preden se kranjenci vrnejo
iz delavnice. Posledica takega pre-
hranjevanja je, da jih 27 odstot-
kov umrje za jetiko.

Odpoved naročil.

Angleška vlada je obvestila to-
varnarje v Philadelphia, ki izde-
lujejo strelivo, da naročila za šep-
nele in granate potečejo z 1. mar-
cem.

Angleška vlada se je poskušala
Amerike, dokler ni organizirala do-
ma in v Kanadi proizvodnje stro-
tstva in vojnega materiala.

Zaobljuba.

— POVEST —

Hrvatski pisatelj Ferdinand Bečić.

(Nadaljevanje).

XXV.

Prve dni novega leta 1940. se
je pomikala črna četa čez Pire-
neje proti francoski meji. Bilo je
komaj 600 mož, razčepanih, ble-
dih in upadlih, katerim se je bra-
lo na potnih obrazih, da so skoro
zdijali v dolgem, krutem boju,
ter da jim je že presedalo tako
krvavo življenje.

Razum častnikov ni bilo med
njimi nikogar, ki bi imel na sebi
popolno vojaško obleko. Nekateri
so nosili ozke španske hlače, zo-
pet drugi so imeli kmečke jope,
a mnogo je bilo tudi takih, ki so
imeli na sebi obleko ubitih Kar-
listov. No, vsa ta raznovrstna ob-
lačila pa so bila že tako ponošena
in razčepana, da so jih le slabo
varovala proti ledeni burji, ki je
žvižgala po vrhovih pirenejskih
planin.

Za četo je šla dolga vrsta voz
s kovčki, bolniki in ranjenci.
Bledi ti reveži so trepetali od
težke bolečine, klopetajoči z zob-
ni, a marsikdo je zavpil na ves
glas, naj se ga Bog usmili in naj
mu s smrtjo okrajša nezno-
snost.

Vse to je bil žalostni ostanek
francoske tujske legije, katere
je proslavljala s tolikim jun-
štvom na Španskem, a sedaj kon-
em boja je bila povsem zanemar-
jena od svoje vlade, tako da se je
korpo do konca uničena vračala
lomot na francosko.

Spredej je jahal ves zamišljen
polkovnik Abel Gallant, njemu
na levi njegov pobočnik, a na
desni njemu najljubši častnik le-
gije, junaki stotnik Ivan Bardić.
Za njimi je jahalo še nekoliko
častnikov, drugi pa so šli peš za-
rven čete.

Med zamolklim bolnanjem se
je pomikala črna četa leno in žalostno
naprej, a častniki so se pogovar-
jali o izgubi zadnjih bitk, spomi-
njajoči se z bolnim vzdihom sla-
ve bitke pri Estelli, kjer je kakih
levet bataljonov legionarjev po-
laklo do zadnjega moža prebijali
bataljonov Karlistov; — dalje u-
odepolno bitko pri Hueski, kjer
je se morala odkupiti slavno zna-
mo malone s popolno svojo pro-
stostjo; — spominjali so se konč-
no tudi krvave praske pri Barba-
tri, kjer je junaki smrti padel
Gallantov prednik, hrabri gene-
ral Conrad.

Marsikake junake prsi so
zdihamile v žalostnem spominu na
padle junake, katerih kosti troh-
tijo v tuji zemlji, a Ivan zastoče
od bolečine, ko se spomni verna-
ga pobratima Stanislava Blent-
owskega, ki je v njegovem na-
očju pri Hueski izdihnil častito
lušo.

Kar vsiklikne polkovnik ježno:
"Vse to bi se dalo tako in tako
vretjeti, le da ne bi ne doživeli
e sramote, da nam je toliko mož
robglo v nasprotni tabor peklen-
skih Karlistov!"

Nato plane Ivan v govor, za-
redivši od gnejeva: "A kdo je te-
mu kriv, ako ne oni krogi fran-
coske vlade, ki so pustili, da je
ostajala vojska večkrat po pol
leta brez plače! Temu nasproti
je moramo celo ponašati, da ima-
mo še toliko postenjakov, ki so
ostali na naši strani verni do kon-
ca. Ko bi nas bili popustili še ti-
le, bi morali capljati zdaj sami
domov — še bobnarja bi ne imeli,
ki bi nam bobnal, da lažje stopa-
mo! — Le pomislite, gospod po-
lkovnik: vojska, sestavljena iz
vseh mogočih narodnosti, v tuji
zemlji, pa brez plače!"

Polkovnik se nasmehne ter pri-
trjuje sam pri sebi Ivanovim be-
sedam.

Ivan pa dostavi še bolj vzne-
mirjen: "Pa kaj smo dosegli z
vsem bojevanjem? Naše delova-
nje v Španiji se lahko primerja
s slavnimi deli starih grških in
rimskih junakov, a pri vsem tem
ne moremo niti reči, da smo prav
mi zadušili puntarske Karliste,
kajti da bi že samim ne presedalo
divje bojevanje in puščanje ter
da ne bi še bili sami razkropili,
Bog ve, ali bi kdo od nas videl še
kdaj lepo Francijo."

"Kaj hočemo, dragi Ivan",
pristavi nato polkovnik, da umiri
svojega ljubljence; "mi dozdaj
še ne moremo presoditi prave
smerni one politike, ki je bila
zavet, da so na pariskem dvoru
poslabšali na nas. Večkrat terjajo
korist države, da se poskušamo
razvijati, in zato bodimo

hvaležni Bogu, da smo vsaj tako
končali. Vi, Ivan, pa ste takore-
koč še mladenič in v novi sreči in
novi slavi kmalu pozabite vse ne-
ugodnosti, ki ste jih doživeli na
Španskem!"

Tako in enako so se pogovar-
jali ter drug drugega tolažili, da
so dospeli naposled do meje, a
dne 8. januarja 1940 v francosko
mestice Pau. Tu jih je pričako-
valo vojaško poslanstvo, da jih
sprejme in uredi po dani naredbi
vojne ministrstva.

Ko so se nekoliko odpočili od
dolgotrajne hoje, je dobilo mo-
štvo novo obleko in vsi zaostalo
plačo, pa tudi ukaz, da odpotuje
v Alžir, kjer se pridruži drugim
oddelkom novoosnovane tujske
legije. Glede na častnike in pod-
častnike pa se je glasila naredba
vojne ministrstva, da se imajo
uvrstiti v razne polkovnije stalne
vojske.

Čez nekoliko dni so se ločili
drug od drugega, a vsakemu gle-
dalec je bilo težko pri sreč, ko je
videl, kako se oni pod vročimi
afrikanjskim in španskim solncem
zarjavili obraz ljubijo med seboj
brez razlike stanu in časti, kako
težka in ganljiva je njih ločitev.

Mesto je odšlo po suhem proti
Marsilju, od tam pa z vojno ladjo
v Alžir; častniki in podčastniki
pa so se razšli k svojim novim
polkovnijam.

Ivan je bil pridružen oni oklop-
niški polkovniji, katere je bila
takrat v Parizu v posadki, k oni
imenitni polkovniji, kjer so na-
vadno kraljeviči in sinovi drugih
francoskih velikašev začeli vojaško
službovanje.

To se je smatralo sploh za po-
sebno čast in odlikovanje, zato so
mu tovariši čestitali, veselili se
njegovih sreč, katero si je pridobil
po obče priznani in slavljani hra-
brosti in junštvu.

No, v Parizu ga je čakalo še
večje odlikovanje. Ko se predsta-
vi svojim novim zapovednikom,
dobi nalog, naj se hitro predstavi
tudi vojnemu ministru maršalu
Soultu.

Ko se predstavi Ivan v krasni
obleki njegove polkovnije, se za-
gleda minister za časek in lepega
mladega junaka z izrazom veselje-
ga iznenadenja, notrež na hra-
brih prsih mnogo redov častne le-
gije in celo vrsto španskih odliko-
vanj, pridobljenih v vojni proti
Karlistom, katere je smel nositi.

z dovoljenjem francoske vlade
tudi na francoskem.

Pozdravil je Ivana na najpri-
jaznejši način, dobričal se mu,
rekoč, da ga je po posebnem na-
ročilu njegovega veličanstva vr-
stil v to novo polkovnijo, kjer se
mu ponuja prilika, proslaviti se
z novimi junaki deli v stalni
vojski na poznanem bojišču, ker
ta polkovnija odrine v kratkem
v Alžir, da pomaga maršalu Val-
lee-ju in vojvodi Orleanskemu,
katera imata težavno stanje radi
premajhne vojske, da bi razbila
besne navale brabrij čet emira
Abd-el-Kadera.

"A kje se ukrepa polkovnija?"
se osmeli Ivan spoštljivo vpra-
šati.

"V Marsilju", odvrne minister
ter opazi, kako je Ivan prebledel
in strepetal, pa hitro vpraša: "A
zakaj to vprašate?"

Ivan je bil zmešan ter je le s te-
žavo odgovoril: "Usodil bi si iz-
prositi pri vaši prevzivenessi mi-
lost, da mi blagovolite dovoliti,
da bi smel oditi v Marsilj nekaj
dni pred polkovnijo. Tam imam
še od poprej nekoliko znanec in
rojakov ter bi rad v njih krogu
preživel nekoliko dni, predno bi
zapustil Evropo Bog ve za kako
dolgo!"

"Oh, svobodno, dragi Bardić",
odvrne maršal prijazno ter nade-
ljuje kmalu s pomenljivim smeh-
ljajem: "Najbrže je od onih va-
ših znanec kateri ženskega spo-
la — kaka stara ljubezen! Ne-
nič zato, dragi moj prijatelj, poj-
dite svobodno tja, kadar hočete,
pa se radujte kakor vam drago
s svojimi starimi znanci in znan-
kami, a kadar dospete vaša polkov-
nija v Marsilj, pridružite se ji, pa
ostanite nam tudi v redni vojski
tak junak, kakoršni ste bili do-
zdaj v tajniški legiji!"

Ivan se globoko prikloni, mini-
ster pa pogleda na uro ter zakli-
če: "Hentajte, malo da nismo po-
zabili! Hajd, brzo! Takoj mora-
mo iti, v Tuilleries, ker mi je na-
ložil kralj, da vas še danes njemu
predstavim!"

Te nenadane besede so prese-
netile Ivana; bilo mu je, kakor da
je pijan ter da ne ve prav, kaj se
godi okoli njega. Komaj je dibil
zraven maršala Soultu in sijajni
kočji, ki ju je bliskovito vozila po
najzibavejših ulicah.

Vstavi se pred krasnimi pala-
čami Tuilleries. Nič ni videl, kaj

**BOLEČINE V HRBTU,
BOLEČINE NA STRANEH,
REVMAZEM,
OHROMELOST KOSTI,
ZBADANJE V KRIŽU,
ZBADANJE V HRBTU,**

eno vspešno zdravilo, ki se
imenuje

REMO

**ŽLIČNO ZDRAVILO
PROTIPROTINSKO**

Ena steklenica stane en
dolar, tri steklenice \$2.80,
šest steklenic, vspešno in po-
palno zdravljenje celo pri
zanemarnjenih slučajih, celo
zdravljenje stane \$5.00 s po-
štino vred.

"Vi lahko pišete meni z
ozirom na katerokoli bolezen
in prejeti boste najboljšje po-
jasnilo in ostalo bo popolno-
ma tajno."

NAROČILO.

Tem potom naročam...
steklenice REMO PROTI-
PROTINSKO ŽLIČNO
ZDRAVILO in priložim
\$.... in.... centov.

Naslov

Ime

se godi okoli njega in hotel za
maršalom skozi sijajne dvorane,
polne vsakovrstnih strežajev, gar-
distov in častnikov, in za nekoliko
časa sta bila oba v predstobi pre-
stolne dvorane.

Ko ju zagleda pri vratih stojeci
strežaj, izgrine hitro izza težkih
zagrinjal. No, kmalu se vrne, pri-
kloni se maršalu ter odgane za-
grinjalo.

(Dalje prihodnjšč.)

**REŠIMO SLOVENSKE NAROD
LAKOTE!**

VPOŠTEVAJTE.

Ako želite izvedeti za naslov svojih sorodnikov, prijateljev, znan-
cev, itd.
Ako želite prodati posestvo, hišo, trgovino itd.
Ako želite objaviti krst, ženitev, žalostinko itd.
Ako želite dobiti delavce ali delo za sebe.
Ako želite objaviti društvene naznanila

RABITE VSELEJ

"GLAS NARODA"

"Glas Naroda" dobite v vsaki slovenski naselbini; v vsakem me-
stu, v vsakem trgu in v vsaki mali vasi v Zedinjenih državah, kakor
tudi v Kanadi itd.

"Glas Naroda" je najpriljubljenejši in naiboli razširjeni sloven-
ski list na svetu.

"Glas Naroda" je razposlan na leto v štiri in pol milijone (4,500-
000) iztisih in je torej najboljše sredstvo za oglaševanje.

Cene oglasom so sledeče:

Trikratno iskanje sorodnika ali prijatelja stane \$1.00

Enkratna objava prodaje posestva, hiše, lota itd. \$1.00

Enkratno iskanje delavcev stane \$1.00

Enkratno iskanje dela stane \$0.30

Enkratna objava ženitne ponudbe, žalostinke ali kaj
enakega stane \$1.00

Enkratno društveno naznanilo stane \$0.50

Slovenskim trgovcem naredimo posebno ugodne cene pri stalnih
oglasih.

SLOVENSKO

podp. društvo

sveto Barbare

ZA KREDINJENJE DRŽAVE SEVERNE AMERIKE

Mesto: FOREST CITY, PA.

Inkorporirano dec. 21. januarja 1902 v državi Pennsylvania.

GLAVNI URAĐNIKI:

Predsednik: F. S. TAUCHER, 674 Ahsay Ave., Rock Springs, Wyo.
Podpredsednik: JAKOB DOLENC, box 181, Broughton, Pa.
Tajnik: FRANK PAVLOVIĆ, box 647, Forest City, Pa.
Pomoćni tajnik: AVUGOST GOSTIŠA, box 310, Forest City, Pa.
Blagajnik: JOSIP MARINČIĆ, 5806 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.
Zaupnik: ANT. HOČEVAH, RFD. No. 2, box 1114, Bridgeport, Ohio.

NADZORNI ODBOR:

Predsednik nadz. odbora: JOSIP PETERNEL, box 95, Willock, Pa.
1. nadzornik: JERNEJ HAFNER, box 95, Federal, Pa.
2. nadzornik: IVAN GROŠELJ, 886 E. 137th St., Cleveland, Ohio.

POROTNI ODBOR:

Predsednik porot. odbora: MARTIN OBREŽAN, box 72, E. Mineral, Kan.
1. porotnik: FRANC TEBOPČIĆ, R. F. D. No. 3, box 146, Fort Smith, Ark.
2. porotnik: JOSIP GOLOB, 1916 So. 14th St., Springfield, Ill.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

Dr. JOSIP V. GRAHEK, 843 E. Ohio St., Pittsburgh, Pa.

Uradno glasilo: "GLAS NARODA", 82 Cortlandt St., New York, N. Y.

Cenjena društva, ostroga njih uradniki so naprošeni pošiljati vse do-
pise direktno na glavnega tajnika in nikakor drugoga. Denar naj se po-
šilja edino potom poštinih, ekspresnih ali bančnih denarnih nakamice, ali-
kor pa ne potom privatnih čekov, na naslov: Frank Pavlović, Farmers
& Miners National Bank, Forest City, Pa.

V slučaju, da opazijo društveni tajniki pri poročilih glavnega tajnika
kakve pomanjkljivosti, naj to nemudoma naznanijo uradu glav. tajnika, da
se samore napako popravi.

PO NAROČILU GLAVNEGA URADA BODO DO-
BIVALI VSI TAJNIKI POSTAJ DRUŠTVA "SVETE
BARBARE" DNEVNIK "GLAS NARODA" BREZ-
PLAČNO.

Uredništvo.

DOSTOJEVSKI:

Mladenič

Za GLAS NARODA J. T.

(Nadaljevanje).

Album je bil lep, toda slonokošeni hrbet je bil že nekoliko ob-
ornjen.

— Dva rublja — je rekel uradnik.
— Dva rublja in pet kopejk — sem izpregovoril jaz.
Ker ni nikdo več ponudil, sem ga jaz dobil.
Odprl sem ga. — Same pesmi in slike. — Nekateri še precej
dobre, nekatere slikane z okorno roko.

Zadovoljen sem bil.

— Prepozno sem prišel — je rekel nekdo za menoj. — Vi ga
imate? — Vi ste ga dobili?

Te besede je izpregovoril nek elegantno oblečen gospod.

— Prepozno sem prišel, prepozno. — Škoda. — Škoda. — Kol-
ko ste dali zanj?

— Dva rublja in pet kopejk?

— Škoda, ali bi mi ga prodali?

— Idiva ven — sem zasopel. — Sree mi je nemirno utripalo.

Ko sva šla po stopnicah, sem mu rekel:

— Za deset rubljev ga vam odstopim. — To sem rekel s hladnim
glasom in sem šel, da me je po teh besedah zabeležilo po hrbtu.

— Deset rubljev? — se je začudil gospod. — Prosim vas, kaj
vam ne pada v glavo?

— Kakor hočete, meni je vseeno.

Debelo me je pogledal od glave do nog.

Bil sem spodobno oblečen in nisem bil niti najmanj podoben
čidu oziroma kramarju.

— Prosim vas. — To je vendar star album. — Za nobeno rabo
ni več. — Kdo bi kupil kaj takega?

— Vi hočete kupiti.

— Da, pa imam poseben vzrok zato. — Jaz sem šel včeraj izve-
del. — Vrijemite, da razen mene ne boste dobili nobenega drugega
kupea.

— Jaz sem hotel imeti zanj pravzaprav petindvajset rubljev,
toda da bi ne bilo pretirano, jih zahtevam samo deset. — Niti ko
pejke manj.

Obrnil sem se in odšel.

— No, ali hočete štiri rublje? — je zaklical in prihitel za me-
noj.

— No, ali jih hočete pet? — je vpil na dvorišču za mano.

Jaz sem šel naprej.

— Na, tukaj imate.

Vzel je iz denarnice deset rubljev in mi jih izročil. — Jaz sem
mu dal nato album.

— Upam, da boste priznali, da ta kupčija ni bila posebno po-
štena.

— Zakaj bi ne bila poštena? — To je trgovina.

— Kakšna trgovina? — je vprašal jezno.

— No, jaz sem prodajalec, vi ste kupec. — Če bi vas ne bilo, bi
ne mogel prodati albuma niti za štirideset kopejk.

In še danes ne vem, kaj mi je padlo v glavo, da sem začuden
mu tuje govoril takole:

— Ko je bil James Rotšild, ki je zapustil tisoč sedemsto miljo-
nov frankov, par ur prej kot vsi drugi izvedel o umoru vojvode Ber-
ryja, in je o tem obvestil nekatere ljudi, je zaslužil v par minutah
par milijonov.

— Ali ste vi Rotšild? — me je nagrahnil, misleč, da ima z nor-
cem opravka.

Pustil sem ga na dvorišču in odšel. — V eni sami potezi sem za-
stulil sedem rubljev in petindvajset kopejk.

Ko sem napravil par korakov, sem potegnil desetak iz žepa in
ga zasfel ogledovati. Najraje bi ga bil poljubil. — Tedaj je spe-
ljala pred hišo, mimo katere sem šel, bogata ekvipaža.

Poril je odprl vrata, iz hiše je stopila dama, elegantna, mlada
in lepa, oblečena v čisto in čisto.

— Oja je mlada dama? — me je nagrahnil, misleč, da ima z nor-
cem opravka.

bica, ne da bi ona opazila.

Jaz sem jo pobral, jo ji ponudil in se odkril.

Dama se je nasmešila in rekla prijazno:

— Hvala lepa, gospod.

Ko ji se je odpeljala, jaz sem pa poljubil svoj desetak.

Tisti dan sem moral na vsak način še obiskati nekega svojega
šolskega tovariša Jefima Sverjeva, ki je bil izstopil iz gimnazije in
je obiskoval v Petrogradu visoko šolo.

Ne rečem, da sva bila prijatelja, pač pa samo znanca. — Njega
sem se zato spomnil, ker bi mi edino on lahko sporočil naslov neke-
ga človeka, s katerim bi jako rad govoril.

Ta človek se je imenoval Krafft in se je imel v kratkem vrniti
iz Volne.

Čeravno sem moral oditi v drugi del mesta, nisem bil prav čis-
to nič utrujen.

Sterjev je bil moje starosti. (star devetnajst let) in se je izpre-
hajal po dvorišču.

Povedal mi je, da je dospel Krafft že dan prej v Petrograd, ter
da stanuje v svojem prejšnjem stanovanju.

— Skorajgotovo bo kmalo zopet odpotoval — je pristavil.

Ker sem pa moral na vsak način govoriti njim, sem prosil Sver-
jeva, naj me odvede v njegovo stanovanje.

Povedal mi je, da ga najbrže ne bosta dobila doma, ker je ob-
iskal Dergačeva.

— Pojdiva k Dergačevu — je rekel. — Zakaj nečes? — Ali se
bojiš?

— Da, če je Krafft pri Dergačevu, potem ga ne bo tako izlepa-
nazaj.

Dergačeva se nisem bal, toda k njemu nisem hotel iti, čeravno
me je hotel Sverjev že trikrat vleči tja.

In pri tem me je vedno vprašal, če se bojim.

Tedaj sem pa vseeno sklenil, da ga bom obiskal.

Medpotoma sem vprašal Sverjeva, če se vedno misli odpotovati
v Ameriko.

— Da, šel bom, če ne takerj, pa malo pozneje.

— Kdo pa je tam? — sem ga vprašal. — Ali je res vedno toli-
ko ljudi pri Dergačevu?

— Ali se še vedno bojiš? — me je vprašal zanesljivo.

— A, zlodja, kaj bi se bal!

— Ne, ne, ni preveč ljudi. — K njemu prihajajo samo znanci,
njegovi somišljeniki.

— Mene nič ne skrbi, če so njegovi somišljeniki ali ne. — Ne
vem samo, če bodo mene smatrali za svojega somišljenika ali ne.

— Jaz te bom privedel tja, in to popolnoma zadostuje — je od-
vrnil. — Saj so že slišali o tebi. — In če še niso, jim bo Krafft po-
vedal.

— Poslušaj, ali bo Vasin tudi tam?

— Ne vem, če bo.

— Poslušaj, če bo tam, me dregni s komolecem in mi ga naskri-
vaj pokazi. — Da bom že vsaj vedel, kdo je.

O tem Vasiu sem že veliko slišal in me je zelo zanimal.

Dergačev je stanoval v neki hiši na dvorišču. V njemu je imel
celo hišo.

Bil je tehnik in je imel v Petrogradu skromno službico.

Ko sva stopila v vežo, sem zaslišal več glasov, znamenje, da je
bila zbrana pri njem precejšna družba.

V prvi sobi, ki ni bila posebno velika, je bilo sedem moških in
tri ženske.

(Dalje prihoduje).

Smrt.

Ruski spisal M. Lermontov.

Poslovenil Ivan Vesel.

Dan vgasnil je! In nočna tema
vebni

Obok v mrtvaško ruho je zavila.
Po njem so švigale in se vrtele.

Blisče svetle pike,
Sred njih je naša zemlja se
vrtela;

Na nji, ker jo objel je tih pokoj,
Že vse je spalo — spal le jaz še
nisem.

Edini nisem spal... V polsvitu
strašnem,

Med radostjo in žalostjo je srčno
Tesnelo mi srce — želje so moje
bile,

Veselo ali žalost pomnožiti
S spominom na življenje že
končano.

Poslednje vendar le je bilo lež!

Ogrodi iz zapada neizmerne
So dvigati se jele po ohokih
mračnih,

Zakrivale s seboj so zvezde...
Veliki sveti so izginili pred njimi,
Njim pod nogami se je treslo vse,
Ostalo nič neskončno je za njimi!

In glej! Približal se je zemski
krogelj

Mogočni velikan. — Vse spalo je.
Nihče se ni vznemirjal — edini,
Kar smrtnih je, sem videl, kar ne
daj Bog,

Da živa stvar še kdaj to vidi...
Kar dvignil je kosteni roki —
In v vsaki roki je držal človeka
Tresočega se — bila sta mi znana.

Pogledal sem ju — in zajokal!
In šuden glas naskrat počil:
"Malodušni!

Prahu in pozabe sin, al' nisi
Ves obnemogel ob mokah nestra-
šljivih

Že k meni klical — vedi: smrt
sem!

Država moja je brezkončna!...
Glej svoja! Saj pomni je — ka-
roditi si...

Teh dveh umre ti eden. Pa
dovoliš

Odločiti usodo nesprosljivo...
In ti umreš in v večnosti utoneš —
In nju nikjer, nikjer več ne
ugledaš!

Zog, kakor zgine čas, tako ljudje
In rojstvo ljudsko — le sam Bog
je večen...

Takrat trupel prebuden je po meni
se vrnil.

—

Iz pis poskakati besedam trdim.
Naposled pa promogši to zavetje.
Zakrčal sem: "oba, oba!" kost-
njaku.

"Jaz vem, di ni več shoda — ni
ločitve!..."

Živela dosti sta dozdaj, da večno
Se njima kazem nadaljuje.

O, tudi mene vzemi, zemlje črva
Razdobi zemljo, gnezdo razprtij,
Brezumstva idu tuge!...

Vse, vse s prevaro hudo nam
ovije,

Pa ničesar ne podari nam, razun
rojstva...

Proklet naj bude ta podarek...
Brez njega ne poznavali bi tebe,
Ni revnega in praznega življenja,
Kjer nič ni nad — in le povsod
nevarnost.

Umro prijatelji naj moji, naj
umro!

Težko za ktere bom plakal:
Saj niso deca moja!..."

In videl sem, kako roke kostene
Davile so prijatelje — in prešli so.
Ni sene, niti prikaznij več ni bilo.
Z megle obraz se smrti pooblašil,
In taka gre na sever. Dolgo, dolgo
Roke sem lomil in solze požiral,
Stvarnika tožil in se bal molitve!

POZOR ČITATELJI!
HIPNOTIZEM

Cena knjige s poštnino 35c.
SLOVENSKA KNJIGARNA
P. O. Box 1611, New York, N. Y.

V Missouri

so vinske gorice, nikjer lepših.
Namenjam, da imamo še nekaj
vina in rojaki, ki žele dobro na-
ravno pijačo, zdaj se vam nudi
sodna prilika za to leto.

CLARET rdeče vino... galon 55c.
ELVIRA rumeno vino galon 55c.

Vse druge vrste so rasprodane
Sodi 50 galon prosti, ranji po \$1.
Obenem pa pomidim Slovincem is-
vratno 2letno trto s koreninami

Kdor ima prostor, naj sadi trto,
da bo pil domače vino, ker Ameri-
ka bo suha, 16 vrst, pri malih na-
ročilih 10c kos, pri velikih naro-
čilih ceneje, kamorkoli v Ameriki.

Povaj koliko rabiš in kakova je
zemlja in postal bom trto, ki bo
najbolje rodila.

FRANK GRAM.

Opomba: Kaj so naše vrste, pove,
kar kupaš ga ova sama trdila in
New York 40 vagonov v Gene-
ve, 1000 vagonov v Parizu, 1000

Novica iz Chicaga.

— Za sirote bo skrbjeno, kljub
temu, da okraj Cook vsled odlo-
ka sodnika Baldwin ne bo več
prispeval k zavodom, ki so v rokah
katolikov. Ta svota je znašala let-
no okoli \$25.000, nadškof Munde-
lein je pa pozval katolike nadško-
fije, da letno to svoto zberejo med
seboj.

Več kot sto sirot prevzele so
družine, ki so brez otrok. V pisar-
no kacerja nadškofije prihajajo
oglasila za otroke ne samo iz nad-
škofije ehicaške, marveč iz vseh
strani Združenih držav.

Eden duhoven prišel je sem in
vzel seboj pet sirot, za katere bo
skrbelo pet družin v njegovi žup-
niji. Neka družina prihranila si je
\$1000, da bi si kupila avtomobil,
sedaj je podarila to svoto sirotam.

— Mladi Cudaby je pred sodni-
jo, prvič ker je razžalil sodišče,
drugič pa ker je v priglasenju svo-
jih dohodkov zamožal, da je me-
seca novembra 1915 prejel na divi-
dendah od Cudany Packing Co.
\$58.037.40.

— Filip Rak, agent Bestove pi-
vovarne je bil oropan za \$3700.
Kolektoval je denar od raznih sa-
lunarjev in se malo pred poldnem
vstavil na Wabansia & Kildare
Ave. Hotel je ravno vstopiti z de-
narno torbo pod pazduho v salun,
ko sta stopila pred njega dva
možka, čes da ga ustrelita, ako ji-
ma ne izroči denarja. Raku ni dru-
gega preostajalo kakor da jim je
izročil denar. Skočila sta v avto-
mobil, v kojem sta se pripeljala in
izginila brez sledu.

— Na progi C. B. O. železnice
so našli mrtvega moža v starosti
približno 45 let. Povožil ga je vlak.
Policija misli, da je bil oropan
in potem položen na progo, da bi
tako zločinci zbrisali sled za so-
boj.

— Ako je človek prepošten, ima
včasih križe, to je skušil 16-letni
Virgil Books. V umivalnici hotelja
Mill našel je prsta z diamantom in
ga prinesel domu. Ko ga je poka-
zal materi, je rekla, naj ga nese
tja, kjer ga je dobil. Fant je šel,
položil prstan na staro mesto, toda
pozneje je prstan nekdo ukradel.

Na dan je prišlo, da je bil Books
tam, in pred juvelnim sodiščem je
Books povedal natanko, da je
moral prstan kdo ukrasti. Sodnik
je rekel, da ni ravnal pošteno že
pričetka, ker ni zročil prstana v
hotelu; obsodil ga je, da mora pr-
stan plačati v obrokih. Prstan je bi-
last Wm. Lorimerja, sina bivšega
senatorja, in ta bi moral povedati
ceno. Sedaj so se začele še le teža-
ve, ker Lorimer je dejal, da cene ne
ve, ker ga je dobil od neveste.

— Vprašali so nevesto, Nellie Wil-
liams, ta tudi ne ve, ker je dobila
prstan od nekega prejšnjega ljub-
čka in sicer Fr. Betza. Ta je po-
vedal, da je dobil prstan od pri-
jatelja Whitaker-ja iz Crown
Pointa, pa tudi ta ne ve vrednosti,
ker ga je dobil od prijatelja, ko-
jega ime noče izdati.

Sodnik na zahteva, da se mu ce-
na pove, toda nihče noče njegovi
zahtevi ugoditi.

AKO HOČETE

dobrega čtiva, dnevnih vesti, po-
uka in šale, predplačajte se na pr-
vi slovenski dnevnik v Ameriki
"Glas Naroda", 82 Cortlandt St.,
New York, N. Y.

HARMONIKE

bodil kakršnakoli vrsto instrumenta in
popravilam po najnižjih cenah, a do-
lo trpešno in samostojno. V popravu
samostojno vsakega posla, kar sem in
na 18 let takaj v tem poslu in naj
v svojem lastnem domu. V popravu
vzajemno kranjake kakor vse druge
harmonike. Radijone harmonike kupi-
jem in vzajemno tudi v zameno, toda le
8 la evratne.

JOHN WENZEL.

1612 East 64th St. Cleveland, Ohio.

Dr. KOLER,

638 Penn Ave., Pittsburgh, Pa.

Dr. Koler je
najboljše
specijalist
za vse vrste
bolezni, ki
so posledica
nepravilne
hrane, pijače
in življenja.
On je tisti, ki
je rešil tisoč
ljudi, ki so
bili na smrti.
On je tisti, ki
je rešil tisoč
ljudi, ki so
bili na smrti.
On je tisti, ki
je rešil tisoč
ljudi, ki so
bili na smrti.

Opomba: Kaj so naše vrste, pove,

kar kupaš ga ova sama trdila in

New York 40 vagonov v Gene-

ve, 1000 vagonov v Parizu, 1000

POZOR ROJAKI

Najboljše zdravilo za vse vrste bolezni, ki
so posledica nepravilne hrane, pijače in
življenja. Revmatizem, kašelj ali trganje v
rekih, angina in v kršu, v čemsi dnuh po-
pularna odra-
vina, raka, opekline, kuga, tupa, kuga in gr-
pitas nogo kurja ožena, opekline v nosi, dnuh
popolnoma odstraniti. Kdor bi svoje zdravilo
brezplačno rešiti na pamet na \$500. Pišite takoj po-
čit, ki ga takoj pošljem nastaniti.
Krosni šepi KOLEDAR za leto 1917
dobite ako pošljete 4 cente za poštnino.

JAKOB WAHČIĆ,

6702 Bonna Ave., Cleveland, Ohio.

NAZNANILO.

Cenjenim rojakom v Illinois
naznanjamo, da jih bo v kratkem
obiskal naš zastopnik

Mr. Janko Pleško,

ki je pooblaščen sprejemati naro-
čnino za "Glas Naroda" in izdajati
tozadavna potrdila. — Upati je,
da mu bodo šli rojaki v vseh ozir-
ih na roko.

Uredništvo.

Dr. LORENZ,

Jaz sem edini hrvaško govore-
či specialist možkih bolezni v
Pittsburghu, Pa.

Uradne ure: dnevno od 9. do
poldne do 8. ure zvečer. V pet-
kih od